

Streszczenie najważniejszych informacji z Raportu Diagnostycznego Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego

Streszczenie najważniejszych informacji z Raportu Diagnostycznego Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego

- Zawarto głównie wnioski z Raportu diagnostycznego będące podsumowaniem każdego z rozdziałów Raportu;
- Przytoczono wyniki badań społecznych w zakresie słabych i silnych stron Obszaru Partnerstwa;
- Wskazano przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów w obszarze społecznym, gospodarczym i środowiskowo-przestrzennym;
- Wskazano wyzwania stojące przed Partnerstwem Powiatu Szczecineckiego

Niniejsza sekcja zawiera wnioski z Rozdziału 1 Raportu –
**Podstawowe informacje o Partnerstwie Powiatu
Szczecineckiego.**

Podstawowe informacje o Partnerstwie Powiatu Szczecineckiego

Obszar analizy	Wnioski
Informacje podstawowe	• OP PPS nie do końca wpisuje się w zdefiniowane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego wyznaczniki pozycji województwa zachodniopomorskiego w krajowej i europejskiej przestrzeni (np. nadmorskie położenie, bliskość trzech metropolii europejskich: Berlina, Hamburga i Kopenhagi; duże porty morskie w ujściu Odry; Odra jako oś komunikacyjna pogranicza z otoczeniem przyrodniczym); • z obszarem partnerstwa można wiązać inne wyznaczniki typowe dla województwa zachodniopomorskiego: walory turystyczne pojezierzy oraz walory przyrodnicze i kulturowe; • peryferyjne względem centrów gospodarczych, linii brzegowej oraz osi komunikacyjnych położenie obszaru PPS wpływa niekorzystnie na jego atrakcyjność inwestycyjną, za wyjątkiem inwestycji związanych z przemysłem drzewnym i meblarskim.

Podstawowe informacje o Partnerstwie Powiatu Szczecineckiego

Obszar analizy	Wnioski
Powiązania funkcjonalne	• delimitując granice obszaru funkcjonalnego Szczecinka posłużono się liczbą osób dojeżdżających do pracy w przeliczeniu na liczbę zatrudnionych. Obszar Funkcjonalny Szczecinka określony w PZPWZ obejmuje miasto Szczecinek i gminę wiejską Szczecinek. Natomiast pozostałe gminy powiatu szczecineckiego zaliczono do strefy dalszego oddziaływania Szczecinka; • OP PPS to zdominowany przez miasto Szczecinek, subregionalny ośrodek wypełniający dla sąsiednich gmin podstawowy zakres usług publicznych i rynkowych; • na terenie Partnerstwa zidentyfikowano rzeczywiste przepływy ludzi w zakresie korzystania z usług na terenie partnerstwa jak: szkolnictwo ponadpodstawowe, podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna, część usług kulturalnych i sportowych oraz zestaw usług administracyjnych powiatowych, specjalnych i wymiaru sprawiedliwości; usługi związane z gastronomią (restauracje, puby, kawiarnie, bary), usługi związane z rynkiem nieruchomości (pośrednictwo, zarządzanie), usługi finansowe, ubezpieczeniowe, prawne, księgowe, projektowe, techniczne, budowlane, remontowe i naprawcze, a także usługi weterynaryjne; • między Partnerami występują powiązania istniejące przed zawarciem partnerstwa – powiązania te oparte są o współpracę m.in. w ramach Kontraktu Samorządowego dla Powiatu Szczecineckiego, a także w ramach różnych form instytucjonalnych, co scharakteryzowano w rozdziale 1.3;

Podstawowe informacje o Partnerstwie Powiatu Szczecineckiego

Obszar analizy	Wnioski
Wiodące funkcje obszaru	• funkcja usługowa na rzecz ludności (usługi wewnątrz partnerstwa); • funkcja przemysłowa (stosunkowo wysoki stopień uprzemysłowienia z dominującym przemysłem drzewnym i meblowym; • przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi ponad 30 ha z czego 28,7 ha stanowią użytki; jest to wartość ponad trzykrotnie większa od średniej krajowej, która wynosi 10,3 ha; • funkcja rolnicza (duże gospodarstwa rolne, gospodarka wielkotowarowa; przeciętne jakościowo warunki naturalne do prowadzenia działalności rolniczej); • funkcja turystyczna (duży potencjał rozwojowy, na znacznej części obszaru PPS znakomite warunki do rozwoju ekoturystyki, turystyki wodnej i wędkarstwa; pomimo tego dynamika rozwoju turystyki na obszarze PPS znacząco odbiega od dynamiki rozwoju turystyki na obszarze sąsiednich powiatów; • potencjałem endogenicznym obszaru, w tym dla rozwoju turystyki, są zasoby środowiskowe bardzo cenione przez coraz liczniejsze rzesze świadomych tego stanu rzeczy mieszkańców naszego kraju i Europy;

Podstawowe informacje o Partnerstwie Powiatu Szczecineckiego

Obszar analizy	Wnioski
Wiodące funkcje obszaru	• duża liczba Obszarów kulturowo-krajobrazowych OKK i Obszarów chronionego Krajobrazu (OCK) świadczy o ogromnym potencjale środowiskowym i tym samym rozwoju turystyki na obszarze PPS opartym na zasobach kulturowych i przyrodniczych; • rozwój turystyczny powiatu szczecineckiego w latach 2016-2019 znacząco odbiegał dynamiką od sąsiednich powiatów o podobnym profilu turystycznym a także od przeciętnej dynamiki rozwoju turystyki odnotowanej w tym czasie w województwie i w kraju; • obszar posiada duży potencjał dla realizacji przedsięwzięć opartych na OZE dzięki uwarunkowaniom środowiskowym (rozległe tereny wolne od zabudowy oraz mała gęstość zaludnienia); • na obszarze PPS zaspokajane są podstawowe potrzeby mieszkańców w zakresie usług zdrowotnych, ale w stopniu i jakości nie odpowiadającym oczekiwaniom mieszkańców; • na dobrym poziomie rozwinięte szkolnictwo zawodowe.

Podstawowe informacje o Partnerstwie Powiatu Szczecineckiego

Obszar analizy	Wnioski
Współpraca z kluczowymi partnerami	• współpraca Partnerów z organizacjami pozarządowymi opiera się głównie na powierzaniu wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji; • w ograniczonym zakresie rozwijane są nowe formy współpracy między JST obszaru Partnerstwa z podmiotami reprezentującymi sektory: publiczny, społeczny i gospodarczy.

Podstawowe informacje o Partnerstwie Powiatu Szczecineckiego

Obszar analizy

Wnioski

Aktualne polityki rozwojowe

- na podstawie analizy dokumentów strategicznych Partnerów zidentyfikowano obszary potencjalnej interwencji łączące Partnerów z PPS:
 - administracja, w tym e-administracja (usprawnienie funkcjonowania);
 - mieszkalnictwo, w tym szczególnie budowa mieszkań socjalnych;
 - potencjał przyrodniczy - ochrona i turystyczne wykorzystanie;
 - profilaktyka i ochrona zdrowia;
 - rynek pracy i przedsiębiorczość;
 - wsparcie grup wykluczonych i opieka senioralna;
 - przemysły czasu wolnego, w tym sport i rekreacja;
 - edukacja – podniesienie jakości kształcenia;
 - bezpieczeństwo publiczne, w tym ochrona przed zagrożeniami wynikającymi ze zmian klimatu;
 - planowanie przestrzenne;
 - transport publiczny i komunikacja;
 - promocja obszaru.

Niniejsza sekcja zawiera wnioski z Rozdziału 2 Raportu – **Portret statystyczny obszaru partnerstwa.**

Obszar

Wnioski

Demografia – dane historyczne

- historyczne dane demograficzne wskazują, że obszar Partnerstwa podąża zgodnie z ogólnopolskim trendem, tj.:
 - następuje powolny acz systematyczny spadek liczby mieszkańców;
 - na przestrzeni ostatnich piętnastu lat silniejszy wpływ na zmiany demograficzne, tj. spadek liczby ludności, miały migracje; w ostatnich 10 latach zarówno ujemne saldo migracji, jak i ujemny przyrost naturalny w podobnym stopniu determinują spadek wielkości populacji obszaru;
 - struktura wieku mieszkańców w ostatnich 20 latach przesunęła się w kierunku społeczeństwa starzejącego się – w mieście mieszka więcej starszych osób niż młodszych, a punkt przegięcia nastąpił w 2014 r.;

Obszar

Wnioski

Demografia – dane historyczne

- zmiany demograficzne oddziałują na ekonomiczną strukturę wieku populacji – zmniejsza się udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym a zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym;
- z terenu Partnerstwa emigrują głównie osoby w wieku produkcyjnym, wyjeżdżając całymi rodzinami, z kolei obserwuje się dodatnie saldo migracji osób w wieku poprodukcyjnym;
- wskaźnik liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 1,3;
- od 2008 r. następuje spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym;
- wskaźnik "Floridy" – w ostatnich pięciu latach następuje spadek wartości wskaźnika - liczba osób w wieku 25-34 lat na 1000 mieszkańców. Wskaźnik Floridy ilustruje wielkość najbardziej kreatywnej grupy mieszkańców;

Portret statystyczny obszaru partnerstwa

Obszar	Wnioski
Demografia – dane prognostyczne	• skutki prognozowanych zmian demograficznych czynią demografię obszarem kluczowych wyzwań na najbliższe lata, populacja obszaru Partnerstwa do 2030 r. skurczy się o około 5,8% w stosunku do roku 2019; • największe wyzwania demograficzne obszaru to odpływ ludzi młodych, tj. w wieku produkcyjnym, mobilnym i związany z tym odpływ populacji w wieku 0-14 lat (spadek w populacji osób 0-14 o 10,7%.) oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, w szczególności w wieku 65+; • brak skutecznych działań w tym zakresie będzie prowadził do pogłębiania się zjawiska utraty funkcji społeczno-gospodarczych oraz do wymierania obszaru; • ciężar utrzymania infrastruktury technicznej i społecznej będzie przesuwac się na osoby w wieku produkcyjnym niemobilnym, przedemerytalnym i emerytalnym a kurczenie się populacji to także wyższe jednostkowe koszty utrzymania infrastruktury– zarówno zasobów prywatnych, jak i komunalnych; • w konsekwencji zmian demograficznych na rynek pracy będzie dopływała mniejsza liczba osób, niż z niego odpływała;

Obszar	Wnioski
Problemy zdrowotne populacji PPS	• najważniejsze schorzenia zdrowotne mieszkańców OP mierzone standaryzowanym wskaźnikiem umieralności to choroby żył, naczyń limfatycznych i węzłów chłonnych; niewydolność serca; choroba nadciśnieniowa; nowotwór złośliwy gruczołu krokowego; samobójstwa; ostry zawał serca; przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych; choroby układu krążenia; choroby przewlekłe wątroby; nowotwór złośliwy pęcherza moczowego; przyczyny związane z konsumpcją alkoholu; nowotwór złośliwy sutka; choroby układu nerwowego; • geneza w/w problemów zdrowotnych ma związek z trybem życia (choroby cywilizacyjne) oraz zanieczyszczeniem powietrza;

Obszar	Wnioski
Problemy społeczne	• najczęściej występujące problemy społeczne na terenie PPS to ubóstwo, długotrwała ciężka choroba i bezrobocie; • stosunkowo często występuje potrzeba ochrony macierzyństwa czy bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, co ma bezpośredni wpływ na kondycję rodziny; • zjawiska niepełnosprawności oraz starzenia się społeczeństwa stanowi wyzwanie nie tylko dla instytucji wsparcia, ale także wpływa na potrzebę reorganizacji przestrzeni i usług pod kątem ich dostępności dla tych grup społecznych; • wśród patologii społecznych najsilniej oddziałuje alkoholizm, co przekłada się również na problemy zdrowotne populacji;

Obszar	Wnioski
Rynek pracy	- branże zatrudniające największą liczbę osób należą do sekcji C PKD: Przetwórstwo przemysłowe, a w dalszej kolejności sekcji O Administracja publiczna i obrona narodowa, G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle oraz Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; dane te potwierdzają wiodące funkcje obszaru scharakteryzowane szczegółowo w rozdziale 1.2.2. - w gorszej sytuacji na rynku pracy są kobiety, które stanowią 55,7% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych; około 30,0% bezrobotnych kobiet nie podjęło zatrudnienia po urodzeniu dziecka; - czynnikiem, który zwiększa ryzyko bezrobocia jest niski poziom wykształcenia, 1/3 zarejestrowanych bezrobotnych to osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, ¼ to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub branżowym, a 1/5 to osoby z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym;

Portret statystyczny obszaru partnerstwa

Obszar	Wnioski
Przedsiębiorczość	• w kontaktach samorządu z przedsiębiorcami dominuje reaktywność oraz niesformalizowany charakter współpracy; • główne narzędzie współpracy to sporadyczne otwarte spotkania odnoszące się do problemów i potrzeb ad hoc; • brak spójnej i systematycznej strategii współpracy Partnerów z przedsiębiorcami, w tym w szczególności z lokalnymi MŚP;
	• brak narzędzi do stymulowania i wspierania przedsiębiorczości, w tym narzędzi monitorowania potrzeb przedsiębiorców, narzędzi do badania poziomu satysfakcji przedsiębiorców z jakości obsługi administracyjnej samorządu, dodatkowo nie rozpoznaje się gotowości do angażowania się przedsiębiorców w inicjatywy lokalne; w sposób bardzo ograniczone wdrażane są formy promocji postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży i nie prowadzi się poza formalnych działań edukacyjnych na rzecz przedsiębiorczości;
	• Partnerzy zasadniczo nie prowadzą aktywnej polityki promocji gospodarczej;

Portret statystyczny obszaru partnerstwa

Obszar	Wnioski
Aktywność społeczna	• działalność organizacji pozarządowych ma głównie charakter lokalny; • szerszą współpracę z organizacjami pozarządowymi prowadzi Miasto Szczecinek, które oprócz powierzania zadań publicznych, realizuje projekty wspólnie z organizacjami (np. z zakresu rewitalizacji), jak również użycza infrastruktury tym podmiotom oraz promuje ich rozwój;

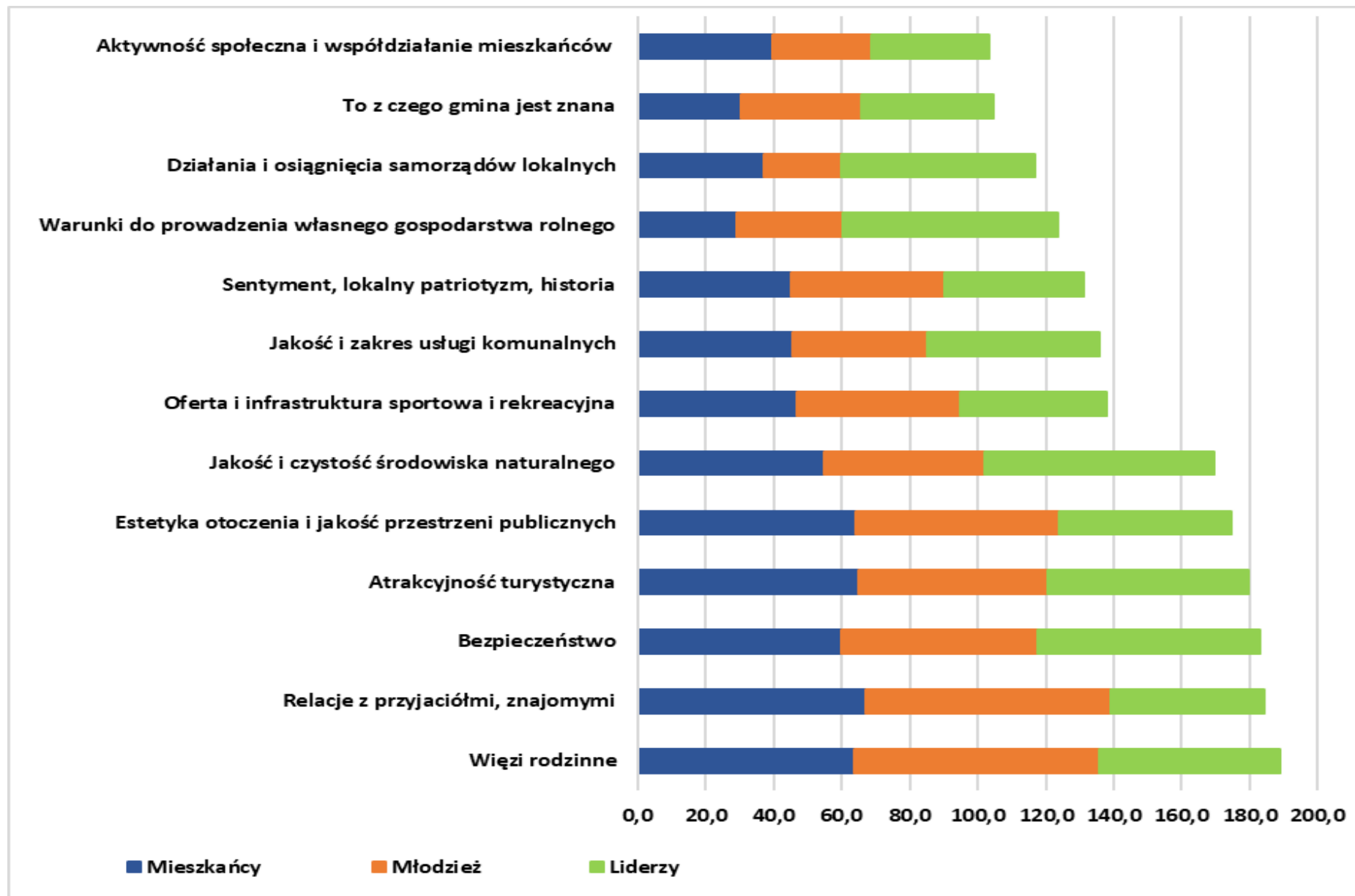
Obszar	Wnioski
Finanse lokalne	• mając na względzie iż dane finansowe dotyczące budżetów samorządów są danymi historycznymi, a dla planowania strategicznego znaczenie ma bieżący stan finansów oraz prognozy finansowe jednostek samorządu terytorialnego, zdolność do realizacji zadań strategicznych będzie analizowana na etapie planowania strategicznego.

Obszar	Wnioski
Środowisko	• znaczna część obszaru PPS charakteryzuje się dużymi walorami przyrodniczymi i środowiskowymi (lasy, jeziora, rzeki, dobra jakość wód i powietrza) i objęta jest różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu; • restrykcyjne formy ochrony środowiska obowiązujące na znacznej części obszaru PPS zmniejszają atrakcyjność inwestycyjną obszaru, za wyjątkiem inwestycji związanych z ekoturystyką i innymi, niszowymi rodzajami turystyki w pełni respektującymi wymogi ochrony środowiska; • niedostateczny poziom selektywnie zebranych odpadów w relacji do ogółu odpadów grozi wielu gminom poważnymi sankcjami finansowymi i wymaga radykalnych działań samorządu lokalnego we współdziałaniu z mieszkańcami, spółdzielniami i wspólnotami mieszkaniowymi;

Obszar	Wnioski
Środowisko	• mimo dużego udziału obszarów wiejskich, odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (84,5%) był wyższy niż średnie dla województwa zachodniopomorskiego (80,6%); • tam gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej nie jest opłacalna z uwagi na rozproszenie zabudowy inwestuje się w przydomowe oczyszczalnie ścieków a część gospodarstw domowych korzysta ze zbiorników bezodpływowych; • analizując dobrostan wód powierzchniowych, na podstawie stanu głównych cieków wodnych i jezior, można ocenić iż jest on dobry, ale wymaga ochrony zwłaszcza w kontekście osiągnięcia celów środowiskowych; dlatego uzasadnione są dalsze inwestycje w ograniczenie zrzutów nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych do rzek i gruntu.

**Niniejsza sekcja zawiera informacje z Rozdziału 3 i 4 Raportu, tj.
Przestrzenne uwarunkowania rozwoju obszaru partnerstwa oraz
Analiza potencjałów, barier i potrzeb rozwojowych obszaru
partnerstwa**

Silne strony Obszaru Partnerstwa

Silne strony Obszaru Partnerstwa

Silne strony OP - mieszkańcy

Relacje z
przyjaciółmi,
znajomymi

Atrakcyjność
turystyczna

Estetyka i jakość
przestrzeni publicznej

Więzi rodzinne

Bezpieczeństwo

Silne strony OP - młodzież

Silne strony OP w - liderzy

Jakość i czystość
środowiska naturalnego

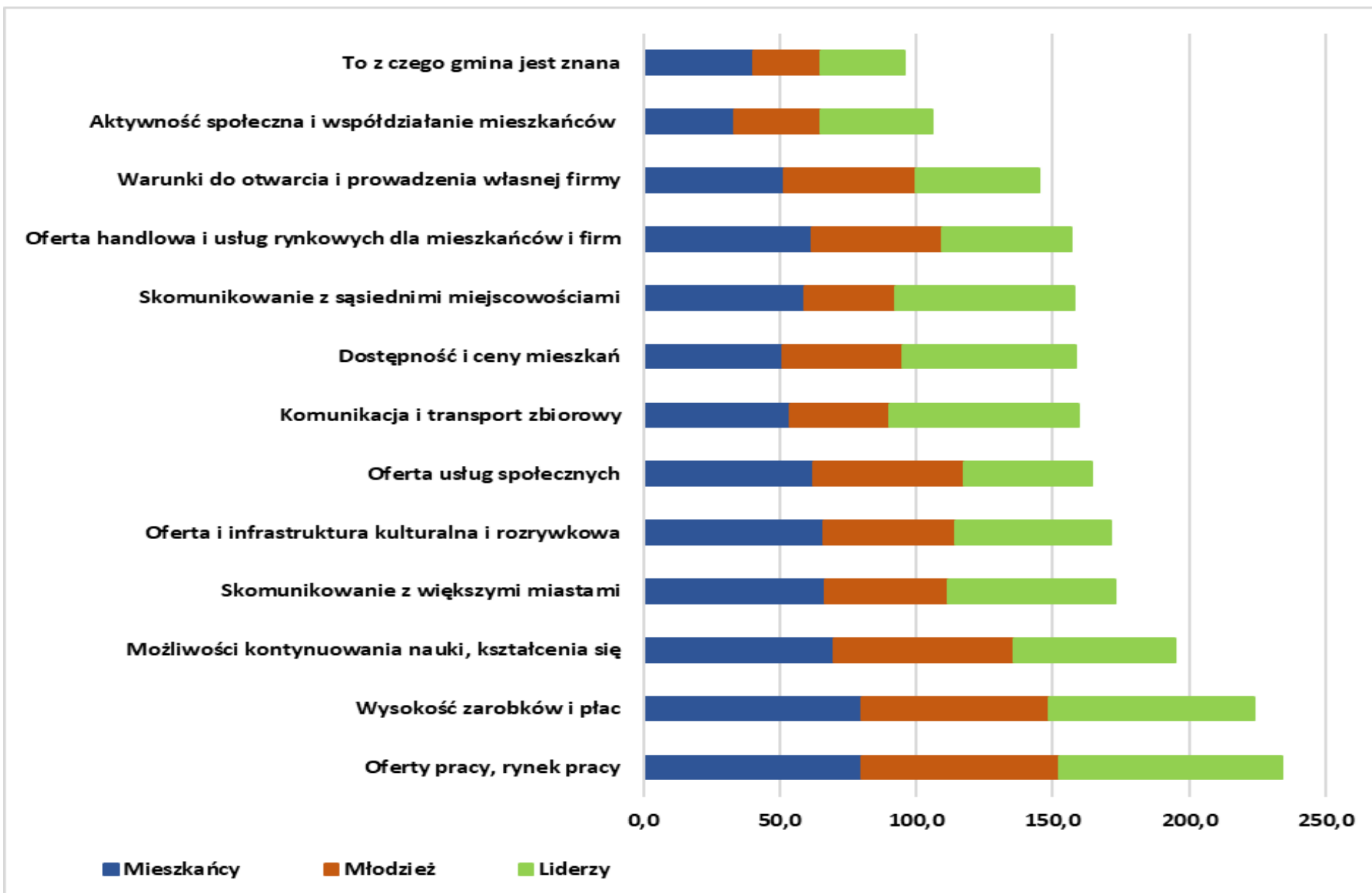

Warunki do
prowadzenia
gospodarstwa rolnego

Działania i osiągnięcia
samorządów lokalnych

Słabe strony Obszaru Partnerstwa

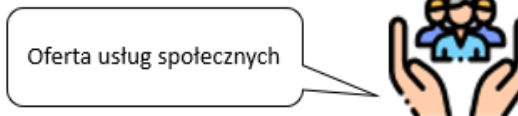

Słabe strony Obszaru Partnerstwa

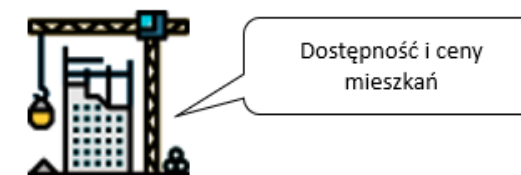
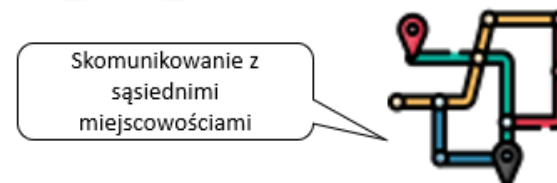
Słabe strony OP - mieszkańcy

Słabe strony OP - młodzież

Słabe strony OP w - liderzy

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar społeczny

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• ograniczona atrakcyjność rynku pracy • możliwość kontynuowania nauki na poziomie wyższym niż ponadpodstawowy; • niska dostępność komunikacyjna rozumiana jako skomunikowanie z większymi ośrodkami, skomunikowanie wewnętrzne na OP, dostępność do transportu publicznego; • niski dostęp do usług społecznych; • niski dostęp do oferty i infrastruktury kulturalnej; • ograniczone warunki prowadzenia działalności gospodarczej – ograniczony stopień stymulowania lokalnej przedsiębiorczości; • niska dostępność mieszkań – ilościowa oraz cenowa; • monofunkcyjność, niewielkie zróżnicowanie funkcji;	odpływ ludzi młodych w wieku produkcyjnym zwłaszcza mobilnym z jednoczesnym brakiem zainteresowania osiedlaniem się nowych mieszkańców	• utrata kapitału kreatywnego; • utrata funkcji społeczno-gospodarczych; • dalsza utrata zdolności reprodukcyjnej populacji OP; • przesunięcie ciężaru utrzymania infrastruktury technicznej i społecznej na osoby w wieku produkcyjnym niemobilnym, przedemerytalnym i emerytalnym; • wyższe jednostkowe koszty utrzymania infrastruktury – zarówno zasobów prywatnych, jak i komunalnych; • wyższe jednostkowe koszty usług komunalnych; • dopływ kadr na rynek pracy nie będzie pokrywał odpływu kadr z rynku pracy; • osłabienie więzi rodzinnych; • narastający deficyt cywilizacyjny spowodowany odpływem ludzi młodych przystosowanych do funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie;

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar społeczny

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• niska podaż mieszkań (zwłaszcza mieszkań dostępnych cenowo; • niska dostępność mieszkań przeznaczonych na wynajem; • dominacja budownictwa jednorodzinnego; • upadek socjalistycznego zakładu pracy będącego dystrybutorem świadczeń społecznych;	niska dostępność mieszkań – ilościowa oraz cenowa oraz znaczna ilość zdegradowanych (zaniedbanych) zasobów mieszkaniowych	• odpływ ludzi młodych w wieku produkcyjnym zwłaszcza mobilnym; • ograniczone wpływy z tytułu podatku od nieruchomości do budżetu samorządu lokalnego; • obciążenie lokalnych społeczności znacznymi kosztami utrzymania i remontów starej substancji mieszkaniowej;

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar społeczny

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• migracje osób młodych (głównie w wieku produkcyjnym mobilnym); • ujemny przyrost naturalny;	postępujące starzenie się społeczeństwa (starzenie się społeczeństwa należy postrzegać jako wyzwanie, problemem jest szybki postęp procesu zmuszający do reorganizacji usług publicznych)	• zwiększenie popytu na usługi zdrowotne, w tym profilaktykę chorób cywilizacyjnych oraz usługi opiekuńcze i asystenckie; • konieczność reorganizacji i optymalizacji terytorialnej usług publicznych ze różnicowaniem na osoby III i IV wieku; • konieczność wsparcia modelu wielopokoleniowego w przestrzeni i usługach; • konieczność dbania o stan zdrowia osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju badań profilaktycznych; • odpływ kadr z rynku pracy; • potrzeba dostosowania rynku pracy do wieku populacji; • rosnące wyobcowanie, samotność;

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar społeczny

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• skutki gospodarcze i społeczne szokowej transformacji gospodarki zwłaszcza w obszarze rolnictwa; • utrata miejsc pracy oraz form zabezpieczeń socjalnych opartych o zakład pracy; • ograniczona dostępność i atrakcyjność miejsc pracy; • ograniczona atrakcyjność rynku pracy; • niski poziom dochodów osób fizycznych; • bezrobocie strukturalne;	niekorzystne zjawiska społeczne	• rozwarstwienie społeczne; • rosnące wykluczenie społeczne; • rosnąca patologia życia społecznego; • brak aktywności społecznej; • rosnące rozwarstwienie społeczne; • ubóstwo społeczne;

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar społeczny

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• zanieczyszczenie powietrza (niedotrzymanie poziomów dopuszczalnych lub docelowych w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych i BaP); • ograniczona dostępność do programów profilaktycznych dedykowanych chorobom specyficznym dla obszaru; • pasywny pod względem wysiłku fizycznego tryb życia, w tym wzrastająca konieczność użycia samochodu w dojazdach do pracy i usług	niekorzystne zjawiska zdrowotne	• problemy zdrowotne, w tym wysoka umieralność mierzona standaryzowanym wskaźnikiem umieralności dla choroby nadciśnieniowej, chorób serca i układu krążenia, chorób związanych z konsumpcją alkoholu; chorób przewlekłych wątroby; chorób układu nerwowego oraz samobójstwa; gospodarcze skutki przedwczesnej śmierci lub niezdolności do pracy, w tym np. koszty leczenia i świadczeń, koszty utraconych możliwości, etc.; • bezrobocie i ubóstwo z uwagi na długotrwałą chorobę;

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar gospodarczy

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• niski poziom wynagrodzeń; • niska dostępność atrakcyjnych ofert pracy; • konkurencja ze strony większych ośrodków gospodarczych (np. Szczecin, Poznań, Gdańsk, Koszalin, Berlin); • migracja osób dobrze wykształconych w dobrych zawodach;	niska atrakcyjność rynku pracy	• niekorzystne zjawiska społeczne; • odpływ ludzi młodych w wieku produkcyjnym zwłaszcza mobilnym; • ograniczone wpływy do budżetu z tytułu podatków; • ograniczone środki na inwestycje prywatne i utrzymanie dobrostanu majątku;

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar gospodarczy

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• brak spójnej strategii rozwoju turystyki obejmującej OP ze wskazaniem specjalizacji wiodących; • brak systematycznej i skoordynowanej współpracy Partnerów i innych podmiotów działających w obszarze turystyki; • brak spójnej i systematycznej strategii promocji obszaru w skali co najmniej ogólnopolskiej w zakresie walorów turystycznych, produktów lokalnych, innowacji społecznych; • niska dostępność komunikacyjna;	niewystarczający poziom wykorzystania potencjału środowiskowego dla rozwoju turystyki	• ryzyko niekontrolowanego ruchu turystycznego w miejscach wymagających szczególnej ochrony; • koszty utraconych możliwości w obszarze rynku pracy, działalności gospodarczej i wpływów finansowych z tytułu podatków; • rozwój szarej strefy w turystyce;

Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar gospodarczy

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• szok transformacyjny; w tym apatia i utrwalone negatywne wzorce zachowań w społecznościach popegeerowskich; • brak spójnej i systematycznej strategii współpracy Partnerów z przedsiębiorcami, w tym w szczególności z lokalnymi MŚP; • brak narzędzi monitorowania poziomu satysfakcji przedsiębiorców z jakości obsługi administracyjnej samorządu i narzędzi rozpoznania potrzeb lokalnych przedsiębiorców oraz ich gotowości do angażowania się w inicjatywy lokalne; • brak aktywnej polityki promocji gospodarczej; • ograniczone formy promocji postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży; • brak poza formalnych działań edukacyjnych na rzecz przedsiębiorczości; • niska dostępność transportowa; • wysokie koszty zatrudniania w samorządzie kadr wykwalifikowanych wyłącznie w zakresie stymulowania przedsiębiorczości • inwestycje skierowane na proste wykorzystanie zasobów; • niskie koszty udostępnienia lokalnych zasobów;	niski stopień wykorzystania i stymulowania lokalnej przedsiębiorczości (niski stopień współpracy między MŚP oraz władz samorządowych z MŚP)	• ograniczona atrakcyjność rynku pracy; • niska rozpoznawalność produktów i usług lokalnych MŚP; • pogłębianie się peryferyjności obszaru;

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• Niewłaściwe stosowanie instrumentów polityki przestrzennej • brak spójności planowania i polityki przestrzennej w skali powiatu – skrajne różnice w pokryciu gmin planami	zagrożenie degradacją spójnego, historycznie wykształconego układu zabudowy miast i wsi	• obniżenie zwartości / rozproszenie zabudowy; • wzrost kosztów jednostkowych budowy i utrzymania dróg i uzbrojenia terenów – do poziomów przekraczających wpływy podatkowe; • pogorszenie dostępu do obiektów usług publicznych i komercyjnych, presja na użycie samochodu, w konsekwencji zagrożenie kongestią i problemy parkingowe; • pogorszenie standardów życia mieszkańców; • osłabienie kontaktów i warunków życia społecznego; • spadek wartości nieruchomości; • wzrost zagrożenia konfliktami przestrzennymi;

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
- dopuszczenie w dokumentach planistycznych konfliktowych działań gospodarczych na znacznych obszarach otwartych, wartościowych dla środowiska i krajobrazu, - rozlewanie się nowej zabudowy poza obszary już zainwestowane.	zagrożenie degradacją wartościowych zasobów środowiska i krajobrazu	- działania gospodarcze oddziałujące na wrażliwe elementy środowiska mogą prowadzić do ich nieodwracalnej degradacji; - degradacja unikalnych wartości środowiska i krajobrazu otwartego niweluje atrakcyjność turystyczną obszaru; - wzrost kosztów funkcjonowania poszczególnych społeczności lokalnych, - konflikty przestrzenne z obszarami podlegającymi już ochronie prawnej lub tymi które taką ochrona powinny zostać objęte, - utrata wartościowych zasobów środowiskowych mogących być podstawą rozwoju turystyki i rekreacji.

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• zniszczenia wojenne i wywołane upływem czasu; • utrata kontroli nad stanem technicznym wartościowej substancji zabytkowej wskutek braku lub wskutek niewłaściwie przeprowadzonych przekształceń własnościowych oraz niedostatecznego nadzoru konserwatorskiego; • ignorancja lub brak wiedzy, barbarzyństwo; • niedostatek środków na aktywną ochronę zasobów, w tym dofinansowanie ochrony zabytków; • niedostateczna ochrona zasobów w ramach prowadzonej polityki przestrzennej; • skala i gwałtowność zmian społecznych i gospodarczych będące następstwem burzliwej transformacji ustrojowej lat dziewięćdziesiątych XX wieku;	zagrożenie utratą wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego	• utrata obiektów / zespołów zabytkowych o wyjątkowych wartościach architektonicznych, przyrodniczych i historycznych; • degradacja zabytkowych cech układów urbanistycznych i ruralistycznych; • obniżenie atrakcyjności turystycznej obszaru; • utrata elementów stanowiących o identyfikacji i tożsamości obszaru; • obniżenie atrakcyjności przestrzeni publicznych; • osłabienie więzi mieszkańców z miejscem zamieszkania. • zubożenie i utrata poczucia bezpieczeństwa przez znaczące grupy społeczne; • wysokie koszty adaptacji zabudowy do nowych warunków społecznych i gospodarczych.

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
- nieefektywne systemy ogrzewania (w tym ogrzewanie wysokoemisyjne) w budynkach użyteczności publicznej, budynkach komunalnych i prywatnym sektorze mieszkaniowym; - niedostateczny poziom wykorzystania OZE na potrzeby ogrzewania i wytwarzania energii elektrycznej; - niska efektywność energetyczna budynków;	zanieczyszczenie powietrza (niedotrzymanie poziomów dopuszczalnych lub docelowych w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych i BaP)	- problemy zdrowotne mieszkańców OP; - straty wizerunkowe OP; - konieczność poniesienia znacznych nakładów przez samorządy i mieszkańców.

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
• uwarunkowania przestrzenne; • wysokie koszty dostosowawcze; • brak rozwiązań systemowych i lokalnych w zakresie błękitnej infrastruktury;	brak dostosowania infrastruktury dla zagrożeń wynikających ze zmian klimatu	• brak odporności terenów zurbanizowanych na zjawisko deszczy nawalnych; • występujące okresowo susze; • rosnące nakłady w związku z rozpraszaniem zabudowy;

Wyniki badań społecznych oraz dane statystyczne i jakościowe pozwoliły zdefiniować problemy szczegółowe oraz determinanty rozwoju. Te z kolei pozwalają wskazać dwie istotne sfery problemowe, które integrują potrzeby społeczne, gospodarcze i środowiskowo-przestrzenne, tj.: niska atrakcyjność osiedleńcza obszaru PPS oraz niewykorzystany potencjał endogeniczny obszaru PPS. Wokół tych dwóch osi wyznaczono kluczowe wyzwania oraz ważne kierunki strategicznej interwencji.

Lp.	Opis
Wyzwanie nr 1	Zintegrowanie działań wokół powiązań liniowych, bezpośrednich, wprost integrujących przestrzennie i funkcjonalnie obszar PPS. Integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze powinno następować niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.
Wyzwanie nr 2	Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań kompleksowej, spójnej i systematycznej współpracy Partnerów z przedsiębiorcami, w tym w szczególności z lokalnymi MŚP, jak również stymulowania współpracy między MŚP. Uwzględnienie specjalnej oferty prorozwojowej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osób młodych w zakresie rozwoju kompetencji miękkich, aktywności zawodowej, przedsiębiorczości.

Lp.	Opis
Wyzwanie nr 3	Pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju turystyki.
Wyzwanie nr 4	Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu (zielona i niebieska infrastruktura) oraz gospodarki niskoemisyjnej.
Wyzwanie nr 5	Usługi – optymalizacja dostępności i optymalizacja kosztów
Wyzwanie nr 6	Dostępność transportowa i komunikacyjna
Wyzwanie nr 7	Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań profilaktyki chorób szczególnie istotnych dla populacji obszaru oraz profilaktyki zdrowotnej seniorów.